

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	9
Introduction	11

ESEJE [13]

I. Klasztory ziemi chełmińskiej wobec władzy i społeczeństwa	15
1. Franciszkanie i dominikanie	15
2. Cysterki-benedyktynki	20
II. Klasztory cysterek-benedyktynek: duchowość i sztuka	24
III. Konwenty mendykantów na ziemi chełmińskiej – sztuka i kultura umysłowa w średniowieczu	33
1. Architektura mendykantów na ziemi chełmińskiej	36
2. <i>Ecclesia interior</i> . Sztuka w służbie pobożności braci	38
3. Obrazy w przestrzeni <i>ecclesiae exterioris</i>	45

ILUSTRACJE / ILLUSTRATIONS [55]

ESSAYS [103]

I. Friaries and nunneries in the Chełmno Land towards the authority and society ...	105
1. Franciscan and Dominican Friars	105
2. Cistercian-Benedictine Nuns	111
II. Convents of Cistercian-Benedictine Nuns: spirituality and art	114
III. Mendicant convents in Chełmno Land – art and intellectual culture in Middle Ages ...	123
1. The architecture of mendicant orders in Chełmno Land	126
2. <i>Ecclesia interior</i> . Art in the service of friars' religiosity	128
3. Images in the space of <i>ecclesia exterior</i>	135

KATALOG [145]

Struktura katalogu	147
--------------------------	-----

I. Cysterki-benedyktynki [149]

Dzieje [149]

1. Nazwa, położenie i przynależność zakonna	149
2. Historia klasztoru	149
3. Mniszki i prepozyci	150
4. Podstawy prawne	150
5. Relacje prawne ze zwierzchnikiem terytorialnym	151
6. Podstawy ekonomiczne	151
7. Życie religijne i oddziaływanie religijne	151
8. Zabytki pisane	152

5 Wprowadzenie

Założenie klasztorne [154]

1. Kościół pw. św. Jana Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty, przełom 2./3. ćwierci XIV wieku 154
2. Klasztor pocysterski, obecnie Siostr Miłosierdzia pw. św. Wincentego à Paulo – ostatnia ćwierć XIII–2. ćwierć XIV wieku 161

Wystrój i wyposażenie kościoła [165]

1. Relikty gotyckiej posadzki – XIV wiek (?) 165
2. Zworniki sklepienne – około 1360 roku..... 167
3. Malowidła ściennie: *Pieśń nad Pieśniami* i sceny pasyjne – 3. ćwierć XIV i początek XV wieku 173
4. Płyta nagrobna Arnolda Lischorena, Wernica i Konrada – po 1275 roku..... 177
5. *Głowa św. Jana na misie* – przełom XIV/XV wieku 181
6. Pieta – około 1400 roku 185

II. Dominikanie [187]

Dzieje [187]

1. Nazwa, położenie i przynależność zakonna..... 187
2. Historia klasztoru 187
3. Zakonnicy..... 188
4. Podstawy prawne 190
5. Relacje prawne ze zwierzchnikiem terytorialnym..... 190
6. Podstawy ekonomiczne 190
7. Życie religijne i oddziaływanie religijne 191
8. Zabytki pisane..... 191

Założenie klasztorne [193]

1. Kościół pw. św. Piotra i Pawła – XIV wiek 193
2. Klasztor – XIII–XIV wiek..... 203
3. Cmentarz przyklasztorny..... 203

Wystrój i wyposażenie kościoła [207]

1. Malowidło ściennie: *Rzeź niewiniątek* – około 1400 roku..... 207
2. Malowidło ściennie: *Ukrzyżowanie* – około 1400 roku..... 210
3. Malowidło ściennie: dwaj święci (apostołowie?) – około 1400 roku 215
4. Malowidło ściennie: święty dominikański – koniec XIV wieku 219
5. Malowidło ściennie: niezidentyfikowany święty – 2. połowa XIV wieku (?) 222
6. Płyta nagrobna Jana z Diez – 1360 rok..... 225

III. Franciszkanie [229]

Dzieje [229]

1. Nazwa, położenie i przynależność zakonna..... 229
2. Historia klasztoru 229
3. Zakonnicy..... 230
4. Podstawy prawne 231
5. Relacje prawne ze zwierzchnikiem terytorialnym..... 231
6. Podstawy ekonomiczne 232
7. Życie religijne i oddziaływanie religijne 232
8. Zabytki pisane..... 232

Założenie klasztorne [234]

1. Kościół pw. św. Jakuba i św. Mikołaja – XIII–XIV wiek..... 234
2. Klasztor – XIII–XIV wiek..... 242

Wystrój i wyposażenie kościoła [245]

1. Zworniki sklepienne: Chrystus i symbole czterech ewangelistów – około 1330 roku ..	245
2. Malowidła ścienne: <i>Madonna z Dzieciątkiem, Chrystus Zmartwychwstały, Ukrzyżowanie, Mąż Boleści, święci</i> – 4. ćwierć XIV wieku.....	250
3. Malowidło ścienne: święte (?) – 4. ćwierć XIV wieku	259
4. Malowidło ścienne: <i>Ukrzyżowanie</i> – około 1400 roku.....	262
5. Krucyfiks z ruchomymi ramionami – połowa XIV wieku.....	265
 Bibliografia	 270
Indeks osobowy	289
Indeks topograficzny	293